



**Informe sobre els valors a  
Catalunya : condicionants  
sociològics del  
postmaterialisme i els  
valors bàsics. Avanç**

**Maig 2008**



**Centre  
d'Estudis  
d'Opinió**



**Generalitat  
de Catalunya**

# INFORME SOBRE ELS VALORS A CATALUNYA:

## Condicionants sociològics del postmaterialisme i els valors bàsics

---

El CEO va realitzar una enquesta sobre els valors socials i polítics dels catalans durant el mes de novembre de 2007.

La majoria de valors que apareixen en aquesta enquesta permeten ubicar el cas de Catalunya en el context internacional.

Són valors que s'estudien habitualment en la recerca internacional comparativa.

Aquest document és una síntesi de l'informe presentat pel CEO i que se centra en l'estudi de dos d'aquests grups de valors.

### Quins valors?

A l'informe s'analitza:

- el postmaterialisme
- els valors humans bàsics

Sobre aquest segon àmbit (valors bàsics) el CEO ja va realitzar una enquesta anteriorment. Aquest estudi n'implica un aprofundiment.

Aquestes dues teories parteixen de considerar que:

- els valors es troben en el nucli que defineix qualsevol societat,
- existeixen uns elements universals que permeten comparar, en matèria de valors, societats aparentment molt diferents.

L'estudi d'aquests valors ens permet entendre millor com es Catalunya i en quina situació es troba en el context internacional.

Però l'estudi va més enllà de la descripció del cas català. Vol també:

- Explorar la relació entre les característiques sociològiques dels individus i els seus valors.

*Exemple: Tenen influència aspectes com la posició social o l'edat de la persona en els seus valors?*

- Aïllar l'efecte independent d'aquestes característiques.

*Exemple: La posició social d'una persona influeix en els seus valors directament o a través d'altres factors? Sabem que qui gaudeix d'una posició social més alta acostuma a tenir un nivell d'estudis més elevat. És llavors la posició social en sí el que influeix en els valors, o el nivell d'estudis?*

En conjunt, s'estudia com les característiques socials i demogràfiques que defineixen la societat catalana (els condicionants sociològics) afecten l'estructura de valors de les persones.

## Quins condicionants sociològics?

Aquest estudi té en consideració el següent conjunt de característiques socials:

- Sexe
- Edat / generació
- Grandària de l'hàbitat
- Província
- Origen (lloc de naixement propi i dels pares)
- Estudis
- Posició social
  - Classe social (objectiva)
  - Classe social subjectiva
  - Ingressos mensuals nets de la llar
- Sociabilitat
- Religió
- Estat civil

## El postmaterialisme

### Què és?

- La teoria del canvi de valors cap al postmaterialisme la desenvolupa el sociòleg Ronald Inglehart als anys setanta.
- Inglehart planteja que als països més desenvolupats s'està produint un canvi en els valors dels ciutadans que els porta des de la prioritització dels aspectes materials de la vida que ja es donen per descomptats, cap a la valoració d'altres de tipus postmaterial.

*Exemple: Si abans es posava l'accent en l'acumulació de bens materials i en garantir-se la seguretat existencial, ara cada cop més es valora la qualitat de vida i les possibilitats d'auto-expressió individual i de participació.*

- La teoria del postmaterialisme parteix d'assumir dues hipòtesis: la d'escassetat, i la de socialització. Segons la hipòtesi d'escassetat, les persones es concentren a resoldre primer les necessitats que els hi són més preemptòries, i només quan les han resolt es preocupen per les altres. Un cop garantides les necessitats més bàsiques, les persones es preocupen per satisfer-ne d'altres que són cada cop menys materials i més simbòliques o expressives, com les relacions socials, la qualitat de vida o l'auto-realització.
- La hipòtesi de socialització diu que les persones que experimenten situacions de privació material o inseguretat en la seva joventut queden marcades al llarg de les seves vides. Seguiran valorant els aspectes materials que eren escassos en la seva joventut. En canvi, les persones que experimenten abundància material en la seva etapa formativa (com els joves d'avui dia), donen per descomptats molts dels objectius materials que preocupen més els seus pares i els seus avis, i es fixen en altres.

### Què sabem d'estudis anteriors?

- Comparació entre països:
  - El països més pròspers econòmicament i amb millors Estats del benestar acostumen a tenir més gent preocupada per la qualitat de vida, el mediambient, la participació política o la salut de la democràcia.

- Dins un mateix país:
  - Els ciutadans amb una posició social més acomodada solen ser també els més postmaterialistes.
  - Els que viuen en el “centre” (econòmic-cultural) de la societat per contrast amb la “perifèria”, també són més postmaterialistes.
  - Les generacions formades en condicions de seguretat econòmica (les més joves) són les més postmaterialistes.

### Com s'obté l'indicador de postmaterialisme?

Una de les formes es mitjançant l'indicador de 4 ítems que inclou l'enquesta del CEO:

La gent de vegades parla sobre quins haurien de ser els objectius del país per als propers 10 anys. En aquest cartró hi ha alguns objectius als que diferents persones donarien prioritats. Quin d'ells considera vostè que és el més important?  
(ENSENYAR CARTRÓ 2) (RESPOSTA SIMPLE)

I quin li seguiria en importància?  
(ENSENYAR CARTRÓ 2) (RESPOSTA SIMPLE)

	V19 1a elecció	V20 2a elecció
Mantenir l'ordre en el país	1	1
Augmentar la participació dels ciutadans en les decisions importants del govern	2	2
Combatre la pujada dels preus	3	3
Protegir la llibertat d'expressió	4	4
NO HO SAP	98	98
NO CONTESTA	99	99

- L'entrevistat ha de donar prioritats a dos objectius polítics d'una llista de quatre. En aquesta llista, hi ha dos ítems materialistes: l'ordre públic, i la inflació; i dos de postmaterialistes: la participació política, i la llibertat d'expressió.
- L'índex s'obté a partir d'agrupar els entrevistats en tres segments: materialistes, mixtes i postmaterialistes. Els materialistes prioritzen un tema materialista tant en la primera opció de resposta com en la segona. Els mixtes escullen un objectiu materialista i un altre de postmaterialista. I els postmaterialistes es decanten en els dos casos per opcions postmaterialistes.

### Resultats descriptius

#### *Indicador de 4 ítems sense transformar*

- En primera opció, l'objectiu que els catalans creuen prioritari pel futur del país és el de combatre l'alça de preus. El segueix el de mantenir l'ordre a la nació. Totes dues respostes són de caràcter materialista. Si se sumen, arriben a ser l'opció majoritària, amb el 58% de les respostes. El tercer tema en importància és el d'augmentar la participació ciutadana, i l'últim el de protegir la llibertat d'expressió. Aquestes dues últimes opcions són les postmaterialistes, i no arriben al 40%.
- Si es presenten els resultats conjunts de la primera i la segona opció de resposta, es modifica lleument l'ordenació de les prioritats. Combatre l'alça de preus segueix sent l'objectiu mencionat més vegades, amb el 60% dels casos.

A continuació el segueixen mantenir l'ordre a la nació, protegir la llibertat d'expressió i augmentar la participació ciutadana amb percentatges similars, i en la franja del 40 al 50%. Les dues opcions materialistes sumen més casos que les dues postmaterialistes. D'altra banda, protegir la llibertat d'expressió passa per davant d'augmentar la participació ciutadana, indicant que és una resposta preferida com a segona opció.

### *Índex de postmaterialisme*

- El 28% dels catalans són materialistes, és a dir, trien com a primera i segona opció de resposta temes materialistes: la lluita contra l'alça de preus, i mantenir l'ordre a la nació.
- Una majoria del 54% adopta un perfil mixt, combinant una opció materialista amb una altra de postmaterialista.
- El grup de postmaterialistes, aquells que es decanten per augmentar la participació ciutadana i protegir la llibertat d'expressió, arriben al 18%. Per tant, els materialistes avantatgen en 10 punts els postmaterialistes.

### *Lloc que ocupa Catalunya a Europa*

- Es compara Catalunya amb el conjunt de països europeus amb dades de la última onada de l'Enquesta Europea de Valors de la que hi ha dades disponibles, la de l'any 2000.
- La Catalunya de l'any 2007 té un percentatge de postmaterialistes que la situaria l'any 2000 en la franja de països europeus amb més postmaterialistes. Amb un 18% de postmaterialistes empata amb França i es troba molt propera a Espanya amb un 17%. Quedaria per darrera, en canvi, de països més postmaterialistes com Àustria, Itàlia, Holanda, Suècia, Bèlgica o Croàcia.

### *Evolució del postmaterialisme a Catalunya i Espanya*

- Les dades mostren l'evolució de Catalunya de l'any 1990, al 2000, i al 2007, i la del conjunt d'Espanya de 1990 a 1999. Excepte per l'any 2007, la resta de dades corresponen a l'Enquesta Europea de Valors en les seves onades corresponents.
- El nombre de materialistes ha pujat respecte al 2000 degut a la preocupació creixent per la inflació. Una part dels mixtes passa al grup de materialistes. Però es manté bastant constant el nombre de postmaterialistes.
- La comparació de les dades de postmaterialisme entre Catalunya i Espanya pel període del que es disposa de dades (1990-1999/2000) mostra que els dos territoris presenten pautes molt similars.

### *Creuament pels condicionants sociològics*

**Sexe.** Els homes són més postmaterialistes que les dones.

**Generacions.** Com més jove és la generació més elevat es el seu percentatge de postmaterialistes. L'excepció és la dels que van fer 18 anys entre 1970 i 1979, amb nivells superiors de postmaterialisme que la cohort dels noranta i la dels vuitanta, d'edat més jove.

**Grups d'edat.** El percentatge de postmaterialistes és superior entre els més joves de 50 anys. A partir dels 50, com més augmenta l'edat més es redueix el postmaterialisme.

**Grandària d'hàbitat.** Barcelona, capital ("centre") de Catalunya, té el percentatge de postmaterialistes més elevat. En canvi, les localitats d'entre 150.001 i 1.000.000 d'habitants, ubicades a la perifèria de la capital, presenten nivells de postmaterialisme més baixos. El postmaterialisme és més baix també en els pobles petits (menors de 2001 habitants) i en les ciutats petites (de 10.001 a 50.000 habitants).

**Província.** La província amb més concentració de postmaterialistes és Tarragona, i allà on s'hi comptabilitzen menys és a Girona.

**Origen.** Els nascuts a Catalunya de pares mixtes són el grup més postmaterialista. El segueix el dels nascuts a Catalunya de pares nadius i els catalans de primera generació. Els menys postmaterialistes són els nascuts fora de Catalunya de pares també forans.

**Classe social (objectiva).** Les classes alta i mitjana-alta són les clarament més postmaterialistes. S'observa que com més alta és la classe social més alt és el nivell de postmaterialisme.

**Ingressos mensuals de la llar.** Les famílies amb ingressos més alts són també les més clarament postmaterialistes.

**Estudis.** Com més estudis es tenen més augmenta el grau de postmaterialisme, en una relació gairebé del tot directa.

**Sociabilitat.** Les persones que més interactuen socialment són també les més postmaterialistes.

**Religió.** Els postmaterialistes són clarament més abundants entre els no creients o ateus, una mica menys entre els agnòstics, força menys entre els creients no practicants, i especialment entre els practicants.

**Estat civil.** Els divorciats i els vidus són els menys postmaterialistes. En canvi, els solters i els que tenen parella estable però no estan casats recullen percentatges de postmaterialisme més elevats.

#### *Perfil del català postmaterialista*

Els més postmaterialistes són els que viuen en llars amb un nivell d'ingressos mensuals per sobre els 4.000 euros, força més sociables que la majoria, no creients o agnòstics amb estudis universitaris de grau superior, de classe alta o mitjana alta, i que han fet 18 anys entre l'any 2000 i el 2007.

#### *Perfil del català materialista*

Els més materialistes són els vidus, els que van arribar a la majoria d'edat abans de 1950, els practicants de religions diferents de la catòlica, la gent de classe baixa, sense estudis, més gran de 65 anys, els divorciats, els que interactuen socialment menys que la majoria, els que han fet 18 anys entre 1950 i 1959, i els que tenen estudis primaris.

### Controlant per l'efecte de terceres variables

Fins ara s'ha presentat una aproximació bàsica a la relació entre els diferents condicionants sociològics i el postmaterialisme. Però les associacions que s'han pogut apreciar no han estat controlades per l'efecte de terceres variables.

*Exemple, no se sap si la relació entre el postmaterialisme i el nivell d'estudis és deu al nivell d'estudis en sí, o a que els joves tenen nivells educatius més elevats, i per tant, és l'edat la veritable causant de la relació.*

Amb l'objectiu d'efectuar els controls oportuns i determinar el pes de cadascun dels components sociològics en l'explicació del postmaterialisme, s'aplica una tècnica estadística que s'anomena regressió. Els resultats ens indiquen quines variables són les que realment influeixen en el postmaterialisme, així com el grau en que cadascuna contribueix a l'explicació.

- El sexe i especialment l'edat mantenen el seu impacte sobre el postmaterialisme, tot i que es va reduint a mesura que es tenen en compte els altres condicionants sociològics.
- El fet d'haver nascut fora de Catalunya i de pares forans conserva un cert impacte en el nivell de postmaterialisme.
- La classe social no té una influència rellevant sobre el postmaterialisme quan es controla pel nivell educatiu. És precisament l'educació el segon factor que més explica el postmaterialisme.
- La grandària de l'hàbitat no té influència quan es controla pel grau de religiositat.
- La religiositat acaba sent el factor que més explica el postmaterialisme.
- La sociabilitat també guarda una certa relació.

Es pot arribar a pensar que la religiositat es troba relacionada amb el postmaterialisme però no com un factor explicatiu, no com una causa. Des d'aquest punt de vista, l'augment del nivell de postmaterialisme i la reducció de la religiositat serien processos que es donarien en paral·lel. Seguint aquesta idea, si s'extreu del model explicatiu la religiositat, el factor que més acaba explicant el postmaterialisme és el nivell educatiu, seguit de l'edat.

En realitat, els factors que més expliquen el postmaterialisme acaben sent els que més proper a ell es troben en la cadena causal.

## Els valors humans bàsics

Aquest és el segon àmbit de valors que s'estudien.

Implica una ampliació de l'anàlisi ja iniciada amb l'estudi del CEO sobre aquest mateix tema l'any 2007 (REO 374).

Les novetats d'aquest estudi respecte a l'anterior són:

- Enlloc de centrar l'atenció exclusivament en la província de Barcelona, l'àmbit d'estudi s'amplia al conjunt de Catalunya.
- Es recull la informació amb la mateixa escala que en l'Enquesta Mundial de Valors, facilitant una futura comparació internacional.
- No es posa tant l'accent en la descripció (com en l'estudi anterior del CEO), com en l'anàlisi pròpiament de les relacions entre els condicionants sociològics i els valors.
  - Es vol arribar a determinar quines d'aquestes associacions són genuïnes i quines espúries, així com la magnitud real del efectes.

### Què són els valors bàsics?

- La teoria dels valors bàsics és obra del psicòleg social Shalom H. Schwartz, preocupat per descobrir l'estructura bàsica de principis que guien l'acció de les persones al marge del país o la cultura en la que viuen.
- Aquesta teoria identifica deu orientacions de valor diferenciades de caràcter transcultural. També estableix la dinàmica d'oposicions i congruències entre aquests valors.

### Quins són els valors bàsics?

**Auto-direcció:** Voluntat de mantenir la independència en el pensament i l'actuació; elecció, creativitat, exploració.

**Vida estimulant:** Vida excitant, novetat, i desafiament en la vida.

**Hedonisme:** Plaer i gratificació sensual per a un mateix.

**Assoliment:** Èxit personal mitjançant la demostració de competència d'acord amb el estàndards socials.

**Poder:** Status social i prestigi, control o domini sobre la gent i els recursos.

**Seguretat:** Seguretat, harmonia i estabilitat de la societat, de les relacions, i d'un mateix.

**Conformitat:** Repressió de les accions, inclinacions i impulsos que puguin molestar o perjudicar els altres, defraudar les expectatives socials o vulnerar les normes.

**Tradició:** Respecte, acceptació i seguiment dels costums i idees de la cultura tradicional o la religió.

**Benevolència:** Preocupació pel benestar d'aquells amb els quals es té un contacte personal directe.

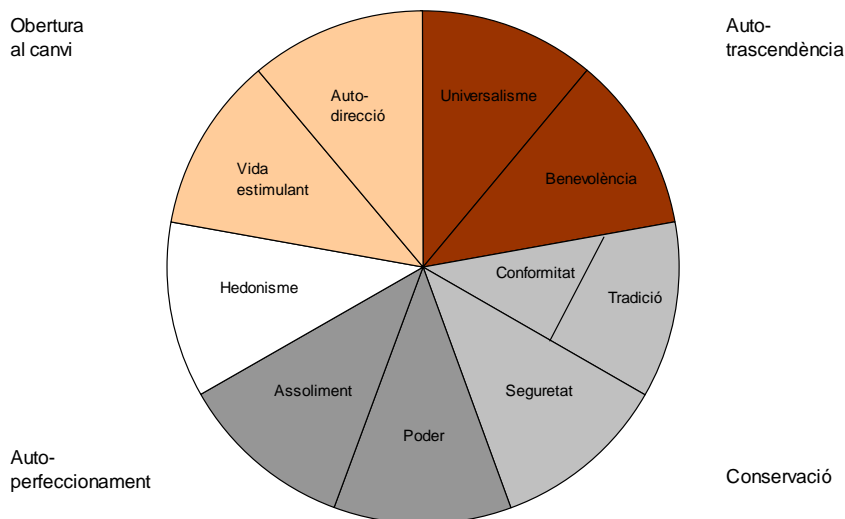
**Universalisme:** Comprensió, tolerància, i preocupació pel benestar de tothom en general i per la protecció de la natura.



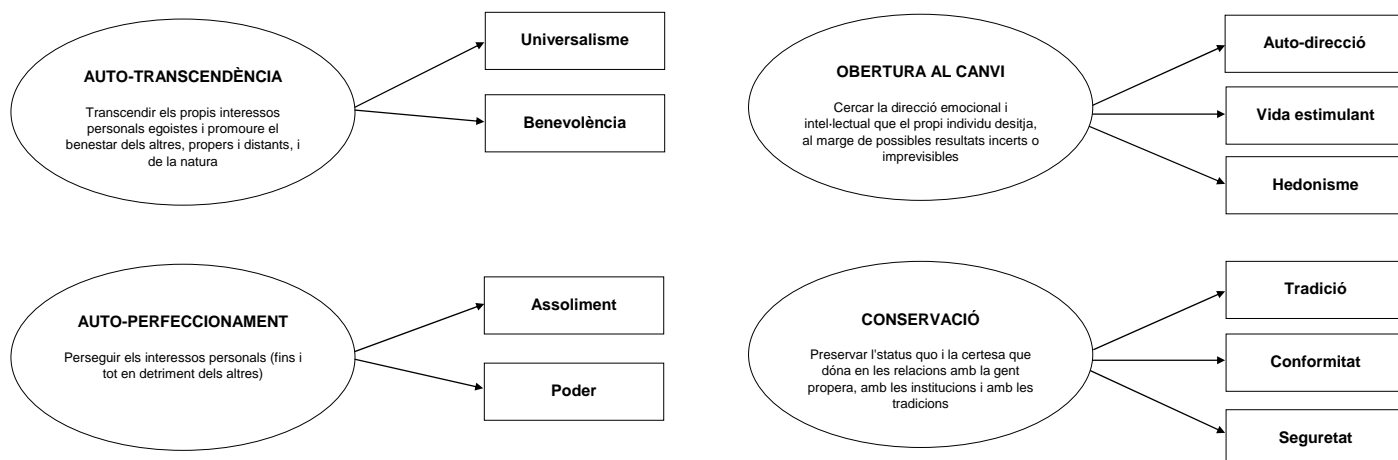
Com es relacionen els valors entre sí?

La teoria postula l'existència d'una estructura de relacions entre els valors. El gràfic següent mostra aquesta pauta de relacions de conflicte i congruència. Com més propers estan dos valors en qualsevol direcció en torn al cercle, més similars són les motivacions que els guien, i a l'inrevés.

**Model teòric de les relacions entre els deu valors bàsics**



La teoria també estableix l'existència de quatre valors d'ordre superior, compostos per l'agregació dels diversos valors bàsics. Els valors d'ordre superior expressen uns objectius motivacionals més amplis, compartits pels valors bàsics que els componen.



### Com s'obté l'indicador dels valors bàsics?

- Per mesurar els valors bàsics s'utilitza un tipus de qüestionari en el que als entrevistats se'ls presenten retrats verbals de diferents tipus de persones.
- Cada retrat descriu els objectius i aspiracions d'un tipus d'individu, i implícitament reflecteix la importància d'un dels valors bàsics.
- L'enquestat ha de respondre en quina mesura aquesta tercera persona s'assembla a ell/ella.
- La tècnica d'utilitzar retrats verbals és útil per mesurar els valors individuals sense identificar explícitament els valors com a tema d'investigació.
- Els valors dels enquestats s'infereixen a partir del que responguin respecte a com s'assemblen a les persones descrites en termes de valors.
- En aquest estudi concret s'utilitza la versió reduïda del qüestionari original, apareguda en algunes edicions de l'Enquesta Mundial de Valors.
- L'escala de resposta és de sis punts: "s'assembla molt a mi", "s'assembla a mi", "s'assembla una mica a mi", "no s'assembla gaire a mi", "no s'assembla a mi", i "no s'assembla gens a mi".

A continuació descriurem breument alguns tipus de persones. Si us plau, escolti cada descripció i digui'm en quina mesura aquest tipus de persona s'assembla o no s'assembla a vostè. Utilitzi aquest cartró per a respondre.

(ENSENYAR EL CARTRÓ 1 DE LA V9 A LA V18) (LLEGIU OPCIONS) (RESPOSTA SIMPLE DE LA V9 A LA V18)

- V9. Tenir idees originals i ser creatiu/va és important per a ell/ella. Li agrada fer les coses a la seva manera.
- V10. Per a ell/ella és important ser ric/a. Vol tenir molts diners i coses cares.
- V11. Per a ell/ella és important viure en un entorn segur. Evita tot allò que pugui posar en perill la seva seguretat.
- V12. Busca qualsevol ocasió per divertir-se. Per a ell/ella és important fer coses que li proporcionin plaer.
- V13. Per a ell/ella és important ajudar les persones que hi ha al seu voltant. Es preocupa pel seu benestar.
- V14. Per a ell/ella és important mostrar les seves habilitats. Vol que tothom l'admiri per allò que fa.
- V15. Busca aventures i li agrada assumir riscos. Vol portar una vida emocionant.
- V16. Creu que les persones haurien de fer el que se'ls mana. Ell/ella creu que haurien d'obeir les normes sempre, encara que ningú els vegi.
- V17. Creu fermament que la gent hauria de preocupar-se per la natura. Tenir cura del medi ambient és important per a ell/ella.
- V18. Les tradicions són importants per a ell/ella. Intenta seguir els costums de la seva religió o de la seva família.

S'assembla molt a mi .....	1
S'assembla a mi .....	2
S'assembla una mica a mi.....	3
S'assembla poc a mi .....	4
No s'assembla a mi .....	5
No s'assembla gens a mi .....	6
NO HO SAP.....	98
NO CONTESTA.....	99

### Tractament de les respostes

Metodològicament no és correcte analitzar els resultats que s'obtenen directament d'aquesta bateria de preguntes. Schwartz recomana:

- Filtrar els casos perduts (les persones que no responen alguna pregunta).
- Estandarditzar cada valor. És a dir, ajustar cadascuna de les respostes a la mitjana del conjunt de valors bàsics per cada individu.

Els objectius de tractar d'aquesta manera les dades són:

- Facilitar la comparació entre individus. Hi ha enquestats que donen sistemàticament puntuacions més altes a tots els valors, i d'altres que en donen de més baixes.
- Establir l'ordre de prioritats valoratives. Quan s'aplica aquesta estandardització es pot captar amb més precisió la importància relativa de cada valor respecte al conjunt, i no tant la importància absoluta d'aquest valor.

### Resultats descriptius

*Pel conjunt de Catalunya:*

- Els valors amb puntuacions més altes estan vinculats sobretot a l'auto-transcedència: l'universalisme, seguit de la benevolència.
- Aquest últim comparteix posició amb el de la seguretat, valor dins del grup dels de conservació.
- L'altre valor que els catalans puntuen per sobre la mitjana és el de l'auto-direcció, la voluntat de mantenir la independència en el pensament i l'actuació.
- Les valoracions de la tradició i l'hedonisme es troben molt properes a la mitjana, la primera lleugerament per sobre i la segona per sota.
- Reben puntuacions clarament per sota la mitjana els valors inclosos dins la categoria de l'auto-perfeccionament, com l'assoliment i el poder, especialment aquest últim.
- La voluntat de dur una vida estimulant, un dels valors d'obertura al canvi, també recull una puntuació força baixa.
- Finalment, un dels components de la conservació, el de la conformitat, rep una puntuació lleugerament per sota la mitjana.

*Comparació de Catalunya l'any 2007 amb província de Barcelona l'any 2006:*

- En el conjunt de Catalunya l'auto-direcció ocupa un lloc més elevat que a la província de Barcelona. L'auto-direcció és el quart valor en importància a Catalunya, mentre aquesta posició l'ocupa la conformitat a Barcelona, un valor que es troba en oposició a l'anterior.
- La conformitat en el conjunt de Catalunya se situa precisament en una de les posicions de cua, la setena.
- Quan es té en compte el pes de Lleida, Tarragona i Girona, a més del de Barcelona, la tradició té més importància. Arriba concretament al cinquè lloc.
- Al conjunt de Catalunya també es valora més l'hedonisme que a la província de Barcelona.

### Influència dels condicionants sociològics en els valors bàsics

Schwartz (1997) sosté que la gent adapta els seus valors a les seves condicions de vida:

- Donem més importància als valors que podem obtenir més fàcilment, i la traiem a aquells que considerem inaccessibles.
- Però això no passa amb tots els valors. Quan es bloqueja l'accés a valors relacionats amb el benestar material, com el poder o la seguretat, la seva importància relativa augmenta.

En l'informe es posen en relació les circumstàncies vitals dels catalans amb els seus valors bàsics. Es vol respondre la pregunta:

*Quin impacte tenen les característiques socials que defineixen la vida de les persones en el seus valors i aspiracions?*

L'estratègia d'anàlisi consisteix a:

- Presentar primer l'associació indicador a indicador dels condicionants sociològics amb els valors.
- A continuació, aplicar la regressió per controlar l'efecte de terceres variables, i veure quins dels condicionants tenen realment un impacte independent en els valors.

## Seguretat

Valoren més la seguretat:

- Les persones de més edat
- Els que viuen en municipis grans
- Les dones
- Els que tenen menys estudis
- Els de classe social més baixa
- Els menys sociables
- Els més religiosos
- Els nascuts fora de Catalunya de pares forans

Un cop efectuada la regressió múltiple per controlar l'efecte de variables intervinents, s'acaba veient que només alguns condicionants sociològics segueixen mantenint el seu impacte sobre la seguretat.

- L'edat, la classe social subjectiva, la grandària d'hàbitat, i el sexe, en aquest ordre d'importància, són les úniques que conserven poder explicatiu.
- En especial és l'edat, l'indicador que més clarament es relaciona amb la preocupació per la seguretat.
- L'efecte del nivell d'estudis desapareix per complet. També s'esvaeix l'impacte de la religiositat, de l'origen territorial i la sociabilitat.

## Conformitat

Valoren més la conformitat:

- Les persones de més edat
- Els més religiosos
- Els que tenen menys estudis
- Els de classe social més baixa
- Els menys sociables
- Els nascuts fora de Catalunya de pares forans
- Els que viuen en municipis més petits

Un cop es controla l'efecte independent de cada variable del model:

- La classe social i sobretot el nivell d'estudis mostren una capacitat explicativa més modesta. Anteriorment aquesta última presentava una de les correlacions més clares amb la conformitat.
- Variables com la grandària de l'habitat, la sociabilitat i l'origen territorial perden tota capacitat explicativa.
- Finalment es confirma que és l'edat la variable amb una relació més sòlida amb la conformitat. A aquesta la segueixen la religiositat, el nivell d'estudis, i en menor mesura la classe social subjectiva i el sexe.

## Tradició

Valoren més la tradició:

- Les persones de més edat
- Els més religiosos
- Els que tenen menys estudis
- Els de classe social més baixa
- Les dones
- Els nascuts fora de Catalunya de pares forans

En efectuar l'anàlisi de regressió s'observa com:

- El sexe i l'origen territorial perden tota influència en la prioritat concedida a la tradició.
- En canvi, mantenen un impacte clar i intens l'edat i la religiositat.
- El nivell d'estudis perd influència tot i que es manté significatiu.
- La classe social percebuda manté també un cert impacte en la mateixa direcció.
- La sociabilitat que abans no mostrava signes d'estar relacionada amb aquest valor, passa a estar-hi. Majors nivells de sociabilitat estarien vinculats a concedir més importància a la tradició.

## Benevolència

Valoren més la benevolència:

- Els que viuen en municipis grans
- Els que tenen més estudis
- Els nascuts fora de Catalunya de pares forans
- Les dones
- Les persones de més edat
- Les persones de classe social més baixa

Un cop aplicada la regressió es comprova que:

- La grandària de l'habitat es desmarca com la variable amb més poder explicatiu.
- El nivell d'estudis també mostra una capacitat explicativa important.
- La següent en importància és l'edat, factor que abans presentava una correlació més aviat baixa: com més gran és l'individu més importància dóna a la benevolència.
- El sexe segueix mantenint un cert impacte així com l'origen territorial.

## Universalisme

Valoren més l'universalisme:

- Els que viuen en municipis grans
- La gent de més edat
- Els de classe social més baixa
- Els que tenen més estudis
- Les dones
- Els nascuts fora de Catalunya de pares forans
- Els menys religiosos

L'anàlisi de la regressió indica que:

- La grandària de l'hàbitat continua mantenint el seu poder explicatiu. Però encara que és un dels condicionants sociològics que més explica l'universalisme, l'edat li passa al davant.
- El nivell d'estudis continua sent significatiu a l'hora d'explicar l'universalisme, així com el sexe i l'origen.
- La religiositat mostra un cert poder explicatiu sobre l'universalisme, i en el mateix sentit que en les correlacions: com menys religiosa és la persona, més importància concedeix aquest valor.
- Quelcom similar succeeix amb la classe social subjectiva, que manté la seva relació inversa.

## Auto-direcció

Valoren més l'auto-direcció:

- Els que tenen més estudis
- Els menys religiosos
- Els de classe social més alta
- Les persones més joves
- Els que viuen en municipis més grans
- Les persones més sociables

Quan s'aplica el model de regressió s'observa que:

- Molts condicionants sociològics perden capacitat predictiva.
- La religiositat, el nivell d'estudis, la classe social i el fet d'haver nascut fora de Catalunya de pares també de fora són els únics indicadors que expliquen en alguna mesura l'auto-direcció.
- L'edat, la grandària de l'hàbitat i la sociabilitat perden la seva implicació amb aquest valor.

## Vida estimulant

Valoren més la vida estimulant:

- Els més joves
- Els menys religiosos
- Els de classe social més alta
- Els que tenen més estudis
- Els que viuen en municipis més petits
- Els més sociables
- Els homes
- Els catalans de primera generació
- Els nascuts a Catalunya de pares nadius

En aplicar el model de regressió:

- L'edat segueix sent un dels condicionants sociològics amb més capacitat explicativa.
- El segueixen la religiositat i la classe social, tots ells en el sentit que ja indicaven les correlacions.
- La grandària de l'hàbitat continua també explicant en un cert grau la cerca d'una vida estimulante.
- En canvi, la sociabilitat perd tot efecte sobre la variable dependent, gairebé com també li succeeix al sexe. S'afebleix també la relació entre vida estimulante i el nivell d'estudis. L'efecte de l'origen territorial i familiar queda més atenuat fins gairebé desaparèixer.

## Hedonisme

Valoren més l'hedonisme:

- Els més joves
- Els que tenen més estudis
- Els de classe social més alta
- Els menys religiosos
- Els més sociables
- Grandàries de municipi menors
- Els catalans de primera generació
- Els nascuts a Catalunya de pares nadius
- Els homes

L'estudi de la regressió indica que:

- L'efecte de l'edat és clarament el més important.
- La majoria de les associacions entre els condicionants sociològics estaven mediatitzades per l'efecte de l'edat.
- Desapareixen l'efecte de:
  - El nivell d'estudis
  - La classe social
  - La sociabilitat
  - El sexe
- A part de l'edat, es manté també l'efecte de la religiositat, tot i tenir un impacte modest.
- També sembla mantenir-se el poder explicatiu del fet d'haver nascut fora de Catalunya i tenir pares forans, tot i controlar-lo per l'edat.
- Es manté un molt lleuger efecte de la grandària de municipi i dels fet d'haver nascut a Catalunya de parella mixta.

## Assoliment

Valoren més l'assoliment:

- Els que viuen en municipis de menor grandària
- Els més joves
- Les classes socials més altes

Un cop efectuada la regressió, la interpretació anterior basada en les correlacions no queda gaire alterada.

## Poder

Valoren més el poder:

- Els que viuen en municipis més grans
- Els més joves
- Els nascuts a Catalunya de pares també catalans
- Els homes
- Els de classe social més alta

Quan es controla per l'efecte de terceres variables, s'observa que:

- L'edat passa a ser l'indicador amb més impacte, per davant la grandària del municipi. De fet aquesta última variable perd capacitat predictiva tot i trobar-se en el segon lloc.
- L'indicador que perd tot efecte explicatiu és la classe social subjectiva.
- En canvi, continuen tenint una certa influència en la valoració del poder el sexe, i del fet d'haver nascut fora de Catalunya de pares forans.